

LA GRACOLARIA

Periódico semanal

La Redacción no se hace solidaria de los trabajos firmados.

Insertense ó no, no se devuelven los originales.

Anuncios, edictos y comunicados á precios convencionales.

Redacción y Administración

CALLE DE CORRÓ, 9

Precios de suscripción

Trimestre, pago adelantado. 1'50 ptas
Número suelto. 0'15 "
Número atrasado. 0'20 "

AFORISMES M ETEOROLÓGICHS DE CATALUNYA

(Conclusió)

Las antecedentes afirmaciones portan apere-llada una pregunta transcendental:

¿Hi han tempestats venint de lle: ant ó del Mediterrá?

No.

¿Donhs d' ahónt venen las nuvoladas que veyem venir desde llevant, y passant sobre nosaltres caminan cap á ponent?

Sempre del Atlántich. Totas las tempestas que llauran el cel de Catalunya, van del Atlántich al Mediterrá; jamay en sentit contrari.

Tota tempestat, al igual que una baldufa, te mohiment de rotació y de traslació, propa-gantse aquet en línea recta, y sent circular el de rotació, que 's verifica en sentit contrari al del mohiment de las manetas d' un rellot-je, ó sia de dreita á esquerra; y tot observa-dor al mirar els núvols sols veu el seu mohi-ment de rotació.

Una tempesta vinguda del Atlántich, entra al Mediterrá, quedant el centre sobre Mallor-ca. Els vents fan rodar la nuvolada en sentit contrari al mohiment de las agujas d' un re-llotje.

Ab relació á la temperatura hi han tres afo-rismes plens de vritat:

Si 'l febrer riu,
lo fret reviu.

Si la Candalera plora,
lo fret es fora;
si la Candalera riu,
lo fret es viu.

Any sech,
any fret,

Tots tres aforismes tancan verdaderas lleys de climatologia, referintse 'ls dos primers á mes determinat, y l' últim al hivern, prima-vera y tardor.

Es innegable que las oscilacions de la tem-peratura no poden may referirse per una lo-calitat determinada, ni á la latitut geográfica, ni á la seva altitut sobre 'l nivell del mar; ele-ments excludius de la meteorologia estática, sino á la accidentalitat de la temperatura, quinas lleys dinámicas s' apartan completa-ment d' aquéllas, tant, que si no hi haguesin altres elements á considerar que la latitut y la altitut, sabriam d' una manera precisa quin-a temperatura dominará cada día del any y hasta totas las variacions diurnas. Mes hi ha un altre agent regulador de la temperatura, y es l' aygua flotant en l' ayre, quin mecanis-me es sorprenent per l' acció combinada dels seus poders absorbent y radiant ó emisiu, ab relació als raigs de calor tan lluminosos com obscurs.

Al nostre fi, es prou consignar que al hi-vern una comarca es tant més freda, quan menos vapor d' aygua te la seva atmósfera, y que la fredor es més intensa, si la mateixa comarca 's troba dins d' un sistema ciclónich pero ja fora de la regió dels núvols. Allavors fa taro, y el fret es viu; perquè además de la falta de vapor d' aygua, que facilita la emisió ó perdua del calor de la terra sense cap obs-tacle, l' ayre 's belluga, y, com fa un treball mecánich, pert calor en cantitat proporci-onal al treball efectuat, y en aquet cas se sent aquell airet tan fi, que 's fica al moll dels os-sos: y, no obstant la seva petitiísima empenta, 'l fum de las xemeneyas s' estabella contra terra, com si una forsa misteriosa l' empay-tés de dalt á baix. D' aquí la certesa del afo-risme: *any sech, any fret.*

Referent al mes de febrer, la paraula *riu* es sinónima de cel clar, y la de *plora* es igual á pluja. Lo primer cas es igual al aforisme ge-neral d' *any sech, any fret*, y 'l segon á lo dit avans, de que 'l vapor d' aygua es una panta-